

Kościola” Teodora Lektora (godz. 9:30-10:00). Następny kwadrans zajęła dyskusja. Kolejnym mówcą były dr K. Twardowska, której temat wystąpienia brzmiał: *Fundacje kościelne cesarszej Pulcherii w Konstantynopolu według Teodora Lektora* (godz. 10:15-10:45). Jego uzupełnieniem zgodnie z powyższych schematem była dyskusja (godz. 10:45-11:00), którą można było kontynuować w czasie przerwy na kawę (godz. 11:00-11:15). Po przerwie wspomniany wyżej duet z UAM-u, dr hab. A. Kotłowska i dr Ł. Różycki, wystąpił z *exposé* na temat: *Miejsce spisu treści w strukturze „Historii powszechnej” Teofila Simokatty* (godz. 11:15-11:45). Natomiast po dyskusji (godz. 11:45-12:00) głos zabrał przedstawiciel gospodarzy, dr A. Szopa, na temat: *Epitomator, czy epitomatorzy? – co nam mówi analiza językowa zachowanego tekstu „Historii Kościola”* (godz. 12:00-12:30). Po tym wystąpieniu i dyskusji (godz. 12:30-12:45) nastąpiła przerwa obiadowa, trwająca do godziny 15:00.

Panel 3 – *Tradycja* rozpoczął dr A. Kompa referatem: *Teodor Lektor w średnio bizantyńskiej literaturze historycznej (VIII/IX w.)* (godz. 15:00-15:30 + dyskusja: 15:30-15:45). Po łódzkim badacz przyszła kolei na dr hab. R. Kosińskiego, który przedstawił problem: *„Historia Kościola” Teodora Lektora a „Kronika” Jerzego Mnicha* (godz. 15:45-16:15 + dyskusja: 16:15-16:30). Następnie chwilę odprężenia przyniosła dyskutantom przerwa na kawę (godz. 16:30-16:45), po której wystąpili dwaj ostatni referenci, przewidziani programem konferencji: prof. dr hab. J. Prostko-Prostyński, który podjął kwestię: *Fragmenta Teodora Lektora w leksykonie Suda* (godz. 16:45-17:15 + dyskusja: 17:15-17:30), i po raz wtóry dr hab. R. Kosiński, który zatytułował swoją drugą tego dnia prelekcję w sposób następujący: *Tradycja Teodoriańska – propozycja nowego spojrzenia na stan zachowania dzieła Teodora Lektora* (godz. 17:30-18:00 + dyskusja: 18:00-18:15). Wreszcie ok. godz. 18:15 prof. dr hab. M. Wilczyński i dr hab. R. Kosiński dokonali krótkiego podsumowania krakowskiej konferencji poświęconej Teodorowi, aktywnemu literacko w 1. poł. VI w. lektorowi konstantynopolitańskiej bazyliki Hagia Sophia (łac. Theodorus Lector, gr. Θεόδωρος Ἀναγνώστης). Jednym z dwóch napisanych przez niego greckich dzieł historiograficznych była *Historia ecclesiastica*, zredagowana około roku 540 i obejmująca w przybliżeniu lata 439-527, z której zachowały się tylko nieliczne fragmenty. Stąd inicjatywa zorganizowania na gruncie polskim poświęconej mu konferencji musi być uznana za cenną. Wypada mieć nadzieję, że jej wyniki zostaną w niedługim czasie opublikowane.

Piotr Kochanek – Lublin, KUL

13. MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA W OŁOMUŃCU (Palacký University, 15-16 VI 2017)

W dniach 15-16 VI 2017 r. Wydział Teologii św. Cyryla i Metodego Uniwersytetu Karola Palackiego w Ołomuńcu (Palacký University Olomouc) zorganizował (inicjatorce tego projektu to prof. Gabriela Ivana Vlková i prof. Jana Pátová z tegoż Wydziału) dwudniową międzynarodową konferencję nt. ***Grecki Izajasz i Grecka Księga Psalmów oraz ich recepcja we wczesnochrześcijańskiej tradycji*** (*The Greek Isaiah and the Greek Book of Psalms and Their Reception in the Early Christian Tradition*). Konferencja zgromadziła wielu, głównie czeskich, naukowców, ale również wielu wybitnych zagranicznych gości, m.in. Eberhard Bons (Strasbourg), Alain Le Boulluec

(Paryż), Arie van der Kooij (Leiden), Lorenzo Perrone (Bologna). Obrady rozpoczęły się o godz. 9.00 (15 VI, czwartek). Otwarcia konferencji dokonał wicedziekan Wydziału Teologii prof. Vit Hušek, który jest jednocześnie kierownikiem projektu badawczego pod nazwą *Historia i interpretacja Biblii*. Po tym przywitaniu rozpoczęto właściwe obrady. Podczas pierwszej sesji (godz. 9.15-11.30), mającej charakter wprowadzający w całość poruszanych pierwszego dnia tematów, wygłoszono następujące wykłady: Eberhard Bons, *The LXX Psalter – Translation, Correction, Inculturation* oraz Arie van der Kooij, „*The Man Who Will Appear in Zion*”. *On Two Related Passages in the Greek Isaiah (32:2; 53:2) and Their Reception in Early Christian Tradition*. Druga sesja przedpołudniowa (godz. 11.45-12.45) oraz trzecia popołudniowa (godz. 14.30-16.00) dotyczyły następującego zagadnienia: *Wersje Izajasza i Psalmów w Septuagincie (LXX Version of Isaiah and Psalms)*, a w ramach ich wygłoszono takie prelekcje: Bohdan Hroboň, *LXX of Isa 1:13 – From Misinterpretation to Mistranslation to Misunderstanding*; Gabriela Ivana Vlková, *Why „Hirelings of Ephraim”?* *Some Remarks on an Interpretation of Isa 28:1-6 in LXX*; Petr Chalupa, *Ἐναρπείτω als Äquivalent von hālak hitp*; Antonella Bellantuono, *Gli attributi divini in Sal 85 (86)*; Stefanie Plangger, *Foreign Deities and Their Images in Psalm 96 (97MT):7*. Kolejna, czwarta sesja (godz. 16.15-17.15), oscylowała wokół tematu *Miejsca paralelne oraz recepcja Izajasza i Psalmów w Septuagincie (LXX Parallels and Reception of Isa/Psa)*, a wygłoszono podczas niej dwa referaty: Cristina Buffa, *Psalm 112 (LXX) and the Song of Hannah: Do They Share a Common Vocabulary?*; Jiří Hoblík, *Die Prophetisierung der Weisheit: Zur Rezeption der jesajanischen Prophetie im Buch der Weisheit*. Ostatnia, piąta sesja (godz. 17.20-18.00), dotyczyła *Zagadnień gramatycznych i stylistycznych (Grammar and Stylistic Issues)*, jedyne zaś przedłożenie wygłoszili wspólnie: Marcela Andoková oraz Barbora Machajdíkóvá, *The Role of Optative as Imperative in the History of Greek Language and in the Greek Psalter*.

Obrady drugiego dnia konferencji (16 VI, piątek) podporządkowane były następującemu ogólnemu tematowi: *Nowotestamentalna i patrystyczna recepcja Izajasza i Psalmów w wydaniu Septuaginty (New Testament and Patristic Reception of LXX-Isa/Psa)*. Pierwsza sesja (godz. 9-00-11.15), będąca wprowadzeniem w całość przedstawianych zagadnień, obejmowała dwa następujące odczyty: Lorenzo Perrone, *Origen's Interpretation of the Psalter: The Exegetical Approach in Light of the Homilies on the Psalms*; Alain Le Boulluec, *Les citations d'Isaïe dans les Homélie sur les Psaumes du Monacensis Graecus*. Podczas drugiej sesji (godz. 11.30-13.00) prelegenci odnieśli się do recepcji powyższych ksiąg biblijnych (w tłumaczeniu LXX) przez autorów nowotestamentalnych: Ladislav Tichý, *The Book of Isaiah in 1 Corinthians*; Jaroslav Brož, *The Reception of Psa 94:7-11 (LXX) in the Epistle to the Hebrews 3-4*; Petr Mareček, *The Psalm 117 (MT 118) and the Gospel of Mark*. Na trzeciej (godz. 15.00-16.00) i czwartej (godz. 16.15-17.15) sesji podjęto zagadnienie recepcji wspomnianych ksiąg przez greckich i łacińskich autorów wczesnochrześcijańskich; wygłoszono następujące prelekcje: Radka Fialová, *Justin Martyr and his exposition on Psalm 21 LXX*; Jana Plátová, *Clement of Alexandria's Interpretation of the LXX Psalter*; Róbert Horka, *Die Psalmenüberschrift τῷ Δαυίδ als Grundlage für Augustins christliche Interpretation von Psalmen*; David Vopřada, *Ambrose's Exegesis of Psalm 36: an Example of Latin Approach to the Greek*.

Konferencja niniejsza pokazała, że badania nad Biblią i Ojcami Kościoła także w Czechach są kwitnącą dziedziną. Tym bardziej, że przy okazji konferencji (15 VI,

godz. 18.15) miało również miejsce walne zebranie prężnie działającej tzw. Czeskiej Patrystycznej Społeczności (Patristická Společnost České Republiky), która skupia w swoich szeregach wielu naukowców zajmujących się antykiem chrześcijańskim (organizacja powstała w 2008 r.). Godne podkreślenia jest także to, że organizatorzy dali uczestnikom możliwość udziału w Eucharystii (ze względu na uroczystość Bożego Ciała Msza św. dla chętnych miała miejsce o godz. 7.50 w kaplicy wydziałowej, później bowiem w całym Ołomuńcu celebrowano tylko jedną Mszę św. o godz. 18.00, po której miała miejsce procesja). W programie przewidziano także zwiedzanie historycznych zabytków miasta Ołomuńca.

Józef Figiel SDS – Lublin, KUL